

## Трудности при писмено общуване



### Запомнете!

В процеса на овладяване на родния език устното общуване изпреварва писменото. През първите години на своя живот човек общува устно с хората около него. След това възниква необходимостта от писмено общуване. При използване на писмената реч, обаче, се срещат редица трудности и се налага спазването на определени граматически правила. Едни от тях ще разгледаме сега.

#### I. йо или ъо

1. **йо** се пише в началото на думата.
2. **йо** се пише след гласен звук.
3. **ьо** се пише след съгласен звук.

II. Кратките думи се изговарят и четат слято, заедно с подългите думи, но се пишат отделно.

III. Когато редът не стига, думите се пренасят по определен начин:

1. Пренася се цяла сричка.
2. Сама буква не се пренася и не се оставя на горния ред.
3. Едносрични думи не се пренасят.



### Упражнения:

❶ Допишете имената на децата, като поставите **йо** или **ьо**.

Ван \_\_, \_\_нко, Сто \_\_, Пана \_\_т, Вал \_\_,  
\_\_рданка, Пет \_\_, Кол \_\_, \_\_сиф, \_\_вко

❷ Оцветете картините. Допишете имената на животните, като поставите **йо** или **ьо**.



Охл \_\_ Бохл \_\_





Петл\_\_



За\_\_ Ба\_\_

3 Поставете *йо* или *ьо*.

Чичо Кол\_\_ е трен\_\_р.

Леля \_\_нка е танц\_\_рка.

Ра\_\_нът около границата се охранява.

Мишо е голям фантаз\_\_р.

Шоф\_\_рът спря на светофара.

Вал\_\_ и Пет\_\_ са асанс\_\_рни техници.

На нашата улица откриха фриз\_\_рски салон.

Мин\_\_рите работят под земята.

Българският трикол\_\_р се вееше на стадиона.

Татко е автомонт\_\_р.

4 Оцветете шевницата.

(думи с *йо* – с червено, думи с *ьо* – в зелено)

Пе__	__ана	ма__р	__нко
грим__р	акт__р	жонгл__р	
Сто__	ра__н	ко__т	__д

**Внимание!**

Някои думи в българския език се пишат с *ю*, а не с *йо*. Запомнете някои от тях.

**5** Попълнете пропуснатите букви.

Отидохме на стад\_\_на.

Мар\_\_стана шамп\_\_н.

Батко кара кам\_\_н.

Червена кам\_\_нетка спря пред блока.

Харесвам предаването „Мил\_\_н и едно желания“.

**6** Поправете грешките. Определете броя на думите в следните изречения. Препишете вярно изреченията.

Балонът муссиздигна нагоре.

Колатамусеповреди.

Костюмътмуемногокрасив.

Сестрамуибратмусастуденти.

Получихписмотоим.

**7** Посочете вярно написания текст. Препишете го.

а) Митко решидастава рибар. Куписи въдица. Отиде сприятеляси Жоронаязовира. Цялден ловихариба. Хванаха два шарана. Многоим харесариболовът.

б) Митко реши да става рибар. Купи си въдица. Отиде с приятеля си Жоронаязовира. Цял ден ловиха риба. Хванаха два шарана. Много им харесариболовът.

**8** Кое от двете момчета е допуснало по-малко грешки при преписването на стихотворението „Хубавец“ на Леда Милева?

Любо

Цял ден слънцето гигали,  
люляги вятър, миги дъжд.

Апосле изведнъж  
облякоха червени дрешки  
малките черешки.

Калоян

Цял ден слънцето ги гали,  
люля ги вятър, ми ги дъжд.

А после изведнъж  
облякоха червени дрешки  
малките черешки.

*Заполнете!*

Думата делим на срички,  
после сваляме по ред  
цели срички, за които  
няма място в горен ред.

(Евт. Манчева)



9 Разделете думите на срички.

прозорец	– _____	ключ	– _____
маса	– _____	диван	– _____
лампион	– _____	картина	– _____
слънце	– _____	хартия	– _____
мишле	– _____	ютия	– _____

10 Разделете думите на части за пренасяне.

Илия	– _____	елен	– _____
слон	– _____	жабче	– _____
балон	– _____	лейка	– _____
бисквити	– _____	тенджера	– _____
таралеж	– _____	кошница	– _____
мост	– _____	Иво	– _____

11 Оцветете правилно пренесените думи.

о-  
рел

пла-  
нина

Ив-  
ан

лъ-  
в

бан-  
ан

кали-  
на

цве-  
те

*Заполнете!*

Ще трябва ти да триеш с гума  
пренесеш ли едносрична дума.

Законът писмен ти помни:

Сама буква не оставяй!

(Евт. Манчева)



12 Поправете грешките при пренасянето на думите в текста.

В гората

Ели отиде в гората на разходка.

С нея беше верният ѝ прия-

тел Шаро. Стигнаха до едно поточе. Е-

ли направи с-

кок. Шаро я последв-

а, но цамбурна във водата. Ели много се см-

я.